

Til lovforslag nr. L 170 og L 171. Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 9. maj 2001.

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v.

(Frister for ansøgning om og udbetaling af tilskud, præcisering af anvendelseskravet, straf for urigtige erklæringer m.v.)

[af Jan Petersen (S), Anders Fogh Rasmussen (V), Bendt Bendtsen (KF), Jes Lunde (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Peter Duetoft (CD), Elisabeth Arnold (RV), Jette Gottlieb (EL) og Jann Sjursen (KRF)]

II. Forslag til lov om ændring af lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.

(Straf for urigtige oplysninger i partiregnskaber)

[af Jan Petersen (S), Anders Fogh Rasmussen (V), Bendt Bendtsen (KF), Jes Lunde (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Peter Duetoft (CD), Elisabeth Arnold (RV), Jette Gottlieb (EL) og Jann Sjursen (KRF)]

1. Ændringsforslag

Der er af udvalget og af et mindretal i udvalget stillet 10 ændringsforslag til lovforslag L 170 (ændring af partistøtteloven).

2. Udvalgsarbejdet

Indenrigsministeren og justitsministeren udarbejdede efter anmodning fra Udvalget for Forretningsordenen henholdsvis udkast til forslag til lov om ændring af lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v. og forslag til lov om ændring af lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.

Herefter blev lovforslagene fremsat den 21. februar 2001 af gruppeformændene i Folketinget og var til 1. behandling den 13. marts 2001. Lovforslagene blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Forretningsordenen.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslagene i flere møder.

Høring

Udkast til lovforslagene har efter oversendelsen til Udvalget for Forretningsordenen og inden fremsættelsen været sendt til høring. Den 26. januar 2001 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar vedrørende partiregnskabsloven til udvalget, jf. alm. del – bilag 27.

Den 2. februar 2001 sendte indenrigsministeren de indkomne høringssvar vedrørende partistøtteloven samt et notat herom til udvalget, jf. alm. del – bilag 33.

Spørgsmål

Inden fremsættelsen af lovforslagene stillede Udvalget for Forretningsordenen 4 spørgsmål til

indenrigsministeren, jf. alm. del – bilag 14. Udvalget har efter fremsættelsen stillet 8 spørgsmål til indenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret, jf. L 170/L 171 – bilag 1. Udvalgets spørgsmål nr. 5-9 er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget undtagen DF og CD) lovforslaget under nr. I til *vedtagelse* med det under nr. 4 stillede ændringsforslag og lovforslaget under nr. II til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DF og CD) indstiller lovforslaget under nr. I til *vedtagelse* med de under nr. 1-10 stillede ændringsforslag og lovforslaget under nr. II til *vedtagelse uændret*.

Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g til

I. Forslag til lov om ændring af lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v. (Frister for ansøgning om og udbetaling af tilskud, præcisering af anvendelseskravet, straf for urigtige erklæringer m.v.)

Af et *mindretal* (DF og CD):

Til § 1

1) I den under nr. 4 foreslåede affattelse af § 6, stk. 3, ændres »§ 7, stk. 3« til: »§ 7, stk. 5«.

[Konsekvensændring som følge af ny nummerering]

2) Den under nr. 4 foreslåede affattelse af § 7 affattes således:

»§ 7. Udbetaling af tilskud efter § 2 kan kun ske i det omfang, tilskudsmodtageren påregner at afholde udgifter til politisk arbejde her i landet i det kalenderår, tilskuddet vedrører, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Udbetaling af tilskud efter § 2 er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en erklæring til indenrigsministeren om, hvilke udgifter der mindst påregnes afholdt til politisk arbejde her i landet i det kalenderår, tilskuddet vedrører. Erklæringen indsendes inden udgangen af det kalenderår, erklæringen vedrører. § 5, stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af denne erklæring.

Stk. 3. Har tilskudsmodtageren i medfør af stk. 1 ret til et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 2, udbetales uanset bestemmelsen i stk. 1 det beløb, hvormed tilskuddet efter § 2 overstiger tilskuddet efter stk. 1, i det omfang, de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde her i landet i det seneste kalenderår, hvor tilskud er modtaget, overstiger det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår. Udbetaling af tilskud efter 1. pkt. kan dog højst ske med et beløb svarende til 5 procent af det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår.

Stk. 4. De udgifter til politisk arbejde her i landet, der er angivet i den i § 7 a, stk. 3, nævnte erklæring, lægges til grund ved opgørelsen af det tilskud, der udbetales efter stk. 3.

Stk. 5. Er der i medfør af stk. 1 og 3 udbetalt et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 2, kan der indgives supplerende ansøgning om tilskud. Udbetaling af tilskud efter supplerende ansøgning kan kun ske i det i stk. 1 nævnte omfang og er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en supplerende erklæring som nævnt i stk. 2 til indenrigsministeren. Supplerende ansøgning og supplerende erklæring indsendes inden udgangen af det kalenderår, ansøgningen og erklæringen vedrører. § 5, stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af supplerende ansøgning og supplerende erklæring.«
[Adgang til at overføre en tilskudsmodtagers underskud til det følgende kalenderår (statstilskud)]

3) Det under nr. 4 foreslåede § 7 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Svarer de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde her i landet i det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår, kun delvis til det fulde tilskud, jf. § 7, stk. 1, for dette kalenderår, fradrages et beløb svarende til det ikke anvendte tilskudsbetrag ved udbetaling af tilskud efter § 2 for det aktuelle kalenderår. Det ikke anvendte tilskudsbetrag fradrages dog kun i det omfang, det

ikke anvendte tilskudsbeløb overstiger 5 procent af det fulde tilskud for det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår.«

[Adgang til at overføre ubrugte tilskudsbeløb til det følgende kalenderår]

Af *udvalget*:

4) I § 1, nr. 4, indsættes efter § 7 b som ny paragraf:

»§ 7 c. Rigsrevisor kan direkte fra en modtager af tilskud efter § 2 kræve forelagt til gennemgang regnskabsmateriale vedrørende det ydede tilskud efter § 2, som efter rigsrevisors skøn er af betydning for gennemgangen af, om betingelserne for tilskud efter denne lov er opfyldt, og om tilskuddet er anvendt i overensstemmelse med denne lov. I øvrigt finder lov om revisionen af statens regnskaber m.m. anvendelse på gennemgangen efter 1. pkt., bortset fra § 4, § 6, stk. 1, § 16, § 17, stk. 3, og § 18, stk. 2.«

[Rigsrevisors adgang til regnskabsbilag med henblik på at påse, at betingelserne for at yde tilskud er opfyldt m.v.]

Af *et mindretal* (DF og CD):

5) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9, stk. 2, ændres »§ 10, stk. 3« til: »§ 10, stk. 5«.

[Konsekvensændring som følge af ny nummerring]

6) Den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 10 affattes således:

»§ 10. Udbetaling af tilskud efter § 3 kan kun ske i det omfang, tilskudsmodtageren påregner at afholde udgifter til politisk arbejde i amtskommunen i det kalenderår, tilskuddet vedrører, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Udbetaling af tilskud efter § 3 er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en erklæring til amtsrådet om, hvilke udgifter der mindst påregnes afholdt til politisk arbejde i amtskommunen i det kalenderår, tilskuddet vedrører. Erklæringen indsendes inden udgangen af det kalenderår, erklæringen vedrører. § 8, stk. 2, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af denne erklæring.

Stk. 3. Har tilskudsmodtageren i medfør af stk. 1 ret til et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 3, udbetales uanset bestemmelsen i stk. 1 det beløb, hvormed tilskuddet efter § 3 oversti-

ger tilskuddet efter stk. 1, i det omfang, de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde i amtskommunen i det seneste kalenderår, hvor tilskud er modtaget, overstiger det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår. Udbetaling af tilskud efter 1. pkt. kan dog højst ske med et beløb svarende til 5 procent af det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår.

Stk. 4. De udgifter til politisk arbejde i amtskommunen, der er angivet i den i § 10 a, stk. 3, nævnte erklæring, lægges til grund ved opgørelsen af det tilskud, der udbetales efter stk. 3.

Stk. 5. Er der i medfør af stk. 1 og 3 udbetalt et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 3, kan der indgives supplerende ansøgning om tilskud. Udbetaling af tilskud efter supplerende ansøgning kan kun ske i det i stk. 1 nævnte omfang og er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en supplerende erklæring som nævnt i stk. 2 til amtsrådet. Supplerende ansøgning og supplerende erklæring indsendes inden udgangen af det kalenderår, ansøgningen og erklæringen vedrører. § 8, stk. 2, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af supplerende ansøgning og supplerende erklæring.«

[Tilskudsmodtagers adgang til at overføre underskud til det følgende kalenderår (tilskud fra kommunalbestyrelsen)]

7) Det under nr. 6 foreslåede § 10 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Svarer de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde i amtskommunen i det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår, kun delvis til det fulde tilskud, jf. § 10, stk. 1, for dette kalenderår, fradrages et beløb svarende til det ikke anvendte tilskudsbeløb ved udbetaling af tilskud efter § 3 for det aktuelle kalenderår. Det ikke anvendte tilskudsbeløb fradrages dog kun i det omfang, det ikke anvendte tilskudsbeløb overstiger 5 procent af det fulde tilskud for det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår.«

[Tilskudsmodtagers adgang til at overføre ubrugte tilskud til det følgende kalenderår, for så vidt angår tilskud fra amtsråd]

8) I den under nr. 8 foreslåede affattelse af § 11 a, stk. 2, ændres »§ 11 b, stk. 3« til: »§ 11 b, stk. 5«.

[Konsekvensændring som følge af ny nummerring]

9) Den under nr. 8 foreslåede § 11 b affattes således:

»§ 11 b. Udbetaling af tilskud efter § 4 kan kun ske i det omfang, tilskudsmodtageren påregner at afholde udgifter til politisk arbejde i kommunen i det kalenderår, tilskuddet vedrører, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Udbetaling af tilskud efter § 4 er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en erklæring til kommunalbestyrelsen om, hvilke udgifter der mindst påregnes afholdt til politisk arbejde i kommunen i det kalenderår, tilskuddet vedrører. Erklæringen indsendes inden udgangen af det kalenderår, erklæringen vedrører. § 11 b, stk. 2, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af denne erklæring.

Stk. 3. Har tilskudsmodtageren i medfør af stk. 1 ret til et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 4, udbetales uanset bestemmelsen i stk. 1 det beløb, hvormed tilskuddet efter § 4 overstiger tilskuddet efter stk. 1, i det omfang, de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde i kommunen i det seneste kalenderår, hvor tilskud er modtaget, overstiger det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår. Udbetaling af tilskud efter 1. pkt. kan dog højst ske med et beløb svarende til 5 procent af det fulde tilskud, jf. stk. 1, for det nævnte seneste kalenderår.

Stk. 4. De udgifter til politisk arbejde i kommunen, der er angivet i den i § 11 c, stk. 3, nævnte erklæring, lægges til grund ved opgørelsen af det tilskud, der udbetales efter stk. 3.

Stk. 5. Er der i medfør af stk. 1 og 3 udbetalt et tilskud, der er mindre end tilskuddet efter § 4, kan der indgives supplerende ansøgning om tilskud. Udbetaling af tilskud efter supplerende ansøgning kan kun ske i det i stk. 1 nævnte omfang og er betinget af, at tilskudsmodtageren har indsendt en supplerende erklæring som nævnt i stk. 2 til kommunalbestyrelsen. Supplerende ansøgning og supplerende erklæring indsendes inden udgangen af det kalenderår, ansøgningen og erklæringen vedrører. § 11, stk. 2, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved indsendelse af supplerende ansøgning og supplerende erklæring.« [Adgang for tilskudsmodtageren til at overføre underskud til det følgende kalenderår (tilskud fra kommunalbestyrelsen)]

10) Det under nr. 8 foreslåede § 11 c, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Svarer de udgifter, der er afholdt til politisk arbejde i kommunen i det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår, kun delvis til det fulde tilskud, jf. § 11 b, stk. 1, for dette kalenderår, fradrages et beløb svarende til det ikke anvendte tilskudsbeløb ved udbetaling af tilskud efter § 4 for det aktuelle kalenderår. Det ikke anvendte tilskudsbeløb fradrages dog kun i det omfang, det ikke anvendte tilskudsbeløb overstiger 5 procent af det fulde tilskud for det i stk. 1 nævnte seneste kalenderår.«

[Adgang for tilskudsmodtageren til at overføre ubrugte tilskud til det følgende kalenderår (tilskud fra amtsråd)]

Bemærkninger

Til nr. 1-3 og 5-10

1. Vedrørende overførelse af en tilskudsmodtagers underskud til det følgende kalenderår

En tilskudsmodtagers underskud opgøres som det beløb, hvormed tilskudsmodtagerens udgifter til politisk arbejde her i landet i det kalenderår, tilskuddet vedrører, overstiger indtægterne hidrørende fra partistøtten for det pågældende kalenderår. Tilskudsmodtagerens øvrige indtægter tages således ikke i betragtning ved opgørelsen af underskuddet.

Indtægterne hidrørende fra partistøtten opgøres som det tilskudsbeløb, tilskudsmodtageren på grundlag af sine påregnede udgifter til politisk arbejde her i landet i det pågældende kalenderår har ret til at få udbetalt efter den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7.

Et ubrugt tilskudsbeløb, der er overført fra det foregående kalenderår, jf. punkt 2 nedenfor, skal ikke tillægges tilskudsmodtagerens indtægter hidrørende fra partistøtte ved opgørelsen af tilskudsmodtagerens underskud i det pågældende kalenderår.

En tilskudsmodtagers underskud kan højst overføres med et beløb, der svarer til 5 procent af det tilskudsbeløb, tilskudsmodtageren i det kalenderår; underskuddet vedrører, har ret til at få udbetalt efter den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7.

Overførelse af et underskud til det følgende kalenderår indebærer, at udbetaling af tilskud for det følgende kalenderår vil kunne ske, selv om

tilskuddet herved overstiger tilskudsmodtagerens påregnede udgifter til politisk arbejde her i landet i det følgende kalenderår, jf. den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7. Tilskuddet for det følgende kalenderår må inden for rammerne af partistøttelovens § 2 ikke overstige summen af tilskudsmodtagerens påregnede udgifter til politisk arbejde her i landet i dette kalenderår og det overførte underskud.

Ansøgning om udbetaling af tilskud, jf. partistøttelovens § 5, stk. 1, betragtes såvel som en ansøgning om tilskud efter den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7, stk. 1, som en ansøgning om overførelse af et underskud fra det foregående kalenderår. Overførelse af underskud kan således ske, uden at tilskudsmodtageren indgiver særskilt ansøgning herom.

Tilskud kan kun udbetales, hvis tilskudsmodtager indgiver erklæring om, hvilke udgifter der mindst er afholdt til politisk arbejde her i landet i det kalenderår, hvor der senest er modtaget tilskud, jf. den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7 a, stk. 3. Dette gælder også for udbetaling af tilskud, der indebærer en overførelse af underskud fra det foregående kalenderår. Den i erklæringen nævnte angivelse af udgifterne til politisk arbejde her i landet lægges til grund ved opgørelsen af det underskud, der kan overføres.

2. Vedrørende overførelse af ubrugte tilskudsbeløb til det følgende kalenderår

En tilskudsmodtagers ubrugte tilskudsbeløb opgøres som det beløb, hvormed det tilskudsbeløb, tilskudsmodtageren på grundlag af sine påregnede udgifter til politisk arbejde her i landet i det pågældende kalenderår har ret til at få udbetalt efter den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7, overstiger tilskudsmodtagerens udgifter til politisk arbejde her i landet i det pågældende kalenderår.

Et tilskudsbeløb svarende til et underskud, der er overført fra det forudgående kalenderår, jf. punkt 1 ovenfor, skal ikke tillægges tilskudsmodtagerens indtægter hidrørende fra partistøtten ved opgørelsen af tilskudsmodtagerens ubrugte tilskudsbeløb i det følgende kalenderår.

En tilskudsmodtagers ubrugte tilskudsbeløb kan kun overføres til det følgende kalenderår med et beløb, der ikke overstiger 5 pct. af det tilskudsbeløb, tilskudsmodtageren i det kalenderår, det ubrugte tilskudsbeløb vedrører, har ret til

at få udbetalt efter den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7.

Ubrugte tilskudsbeløb fra et tidligere kalenderår skal ikke medregnes ved opgørelsen af tilskudsmodtagerens ubrugte tilskudsbeløb for et givet kalenderår. Dette indebærer, at der ikke stilles krav om, at ubrugte tilskudsbeløb skal anvendes i det følgende kalenderår med den konsekvens, at der i tilfælde af manglende anvendelse ellers skulle ske fradrag i tilskud for senere kalenderår.

Overførelse af et ubrugt tilskudsbeløb til det følgende kalenderår indebærer, at det fradrag i tilskuddet for det følgende kalenderår, der ellers skulle foretages svarende til det ubrugte tilskudsbeløb, jf. den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 2, tilsvarende begrænses. Det ubrugte tilskudsbeløb, der efter den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 2, skal fradrages ved udbetaling af tilskud for det følgende kalenderår, hvor der modtages tilskud, kan således kun fradrages i det omfang, det ikke anvendte tilskudsbeløb overstiger 5 pct. af det fulde tilskud for det foregående kalenderår.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i partistøttelovens § 7, at tilskudsmodtageren kun kan få udbetalt tilskud i det omfang, tilskudsmodtageren påregner at afholde udgifter til politisk arbejde her i landet i det kalenderår, tilskuddet vedrører. Tilskudsmodtageren skal afgive en erklæring om, hvilke udgifter der mindst påregnes afholdt til politisk arbejde her i landet. Denne regel medfører, at en bestemmelse om, at et ubrugt tilskudsbeløb kan overføres til det følgende kalenderår, kun kommer til anvendelse, hvis den omstændighed, at der foreligger et ubrugt tilskudsbeløb, ikke på forhånd har været påregnet fra tilskudsmodtagerens side.

De anførte principper for tilskud på grundlag af deltagelse i folketingsvalg finder tilsvarende anvendelse ved udbetaling af tilskud på grundlag af deltagelse i amtsrådsvalg og kommunalbestyrelsesvalg.

Til nr. 4

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er den statslige partistøtteordning omfattet af rigsrevisorlovens §§ 4 og 6. Rigsrevisionens regnskabsgennemgang vil – som følge af den manglende adgang til for Indenrigsministeriet at indkræve nærmere regnskabsmateriale for den

ydede statsstøtte – imidlertid efter gældende ret alene kunne ske som en overordnet gennemgang af de i medfør af den foreslåede § 7 b, stk. 1, indsendte partiregnskaber, de i medfør af den foreslåede § 7, stk. 2, og § 7 a, stk. 3, indsendte erklæringer om henholdsvis påregnede og afholdte udgifter til politisk arbejde her i landet og den i medfør af den foreslåede § 7 b, stk. 2, udstedte revisorattestation.

Rigsrevisionen har i sit høringssvar som sin principielle opfattelse angivet, at Rigsrevisionen bør kunne foretage gennemgang af regnskaber for statsstøtte i henhold til partistøtteloven på samme måde og med samme adgang til regnskabsmateriale som ved regnskaber for andre statstilskud. Dette vil betyde, at der i loven skal gives Rigsrevisionen direkte adgang til at indkræve regnskabsmateriale m.v., som efter rigsrevisors skøn er af betydning for gennemgangen.

Forslagsstillerne finder, at det er vigtigt, at den statslige partistøtteordning indrettes på en sådan måde, at der ikke hersker tvivl om, at den fornødne kontrol med midlernes anvendelse finder sted. Forslagsstillerne kan derfor støtte, at rigsrevisor får adgang til at foretage finansiel kontrol af forvaltningen af de ydede statsstøttemidler, mens der ikke er fundet behov for, at rigsrevisor skal udøve forvaltningsrevision, idet partiernes egne revisorer skal foretage denne.

I bestemmelsens 1. pkt. gives der rigsrevisor adgang til at kræve forelagt regnskabsmateriale fra en modtager af støtte efter partistøttelovens § 2, uanset om indenrigsministeren efter partistøttelovens øvrige bestemmelser har adgang hertil.

Adgangen omfatter alene modtagere af statslig partistøtte. Adgangen omfatter såvel partier som kandidater, der er opstillet uden for partierne. Adgangen omfatter enhver modtager af statslig partistøtte, uanset om vedkommende er regnskabspligtig efter partiregnskabsloven. Da den foreslåede bestemmelse kun omfatter modtagere af statsstøtte, er det alene partiernes landsorganisationer, der er omfattet.

Da den statslige partistøtteordning også omfatter udbetaling af tilskud til tilskudsmodtagere på grundlag af deltagelse i folketingsvalg på Færøerne og i Grønland, vil sådanne tilskudsmodtagere også være omfattet af den foreslåede adgang for rigsrevisor til at indkræve regnskabsmateriale.

Med udtrykket »regnskabsmateriale« sigtes til det materiale og de oplysninger, der er omhandlet i rigsrevisorlovens § 6, stk. 2 og 3. Da adgangen for rigsrevisor til at indkræve regnskabsmateriale består uafhængigt af indenrigsministerens adgang hertil, er det dog ikke som i rigsrevisorlovens § 6, stk. 3, afgørende, om vedkommende minister vil komme i besiddelse af materialet.

Bestemmelsen giver alene rigsrevisor adgang til at indkræve det regnskabsmateriale, som tilskudsmodtager er i besiddelse af. Bestemmelsen pålægger ikke i sig selv tilskudsmodtager en pligt til at aflægge regnskab eller opbevare regnskabsmateriale. En sådan pligt kan følge af andre bestemmelser.

Med udtrykket »regnskabsmateriale vedrørende det ydede tilskud efter § 2« fastslås, at adgangen til regnskabsmateriale alene omfatter de dokumenter og oplysninger, der vedrører beregningen og anvendelsen af statstilskuddet. Forslaget indebærer således ikke, at rigsrevisor får adgang til oplysninger om andre regnskabsposter i partiernes regnskaber, hvilket partierne yderligere vil kunne sikre ved eventuelt at udarbejde et særskilt regnskab med tilhørende regnskabsmateriale, for så vidt angår anvendelsen af statstilskuddet.

Efter de almindelige regler i rigsrevisorlovens § 4 kan rigsrevisor både selv og gennem vedkommende minister kræve regnskaber m.v. forelagt til gennemgang. Bestemmelsen i § 7 c, 1. pkt., fraviger dette princip ved at fastslå, at rigsrevisor alene kan indkræve det i § 7 c, 1. pkt., omhandlede regnskabsmateriale direkte hos tilskudsmodtageren, jf. udtrykket »direkte« i bestemmelsen. Rigsrevisor har således ikke mulighed for gennem indenrigsministeren at indkræve det i § 7 c, 1. pkt., omhandlede regnskabsmateriale.

Bestemmelsen regulerer alene rigsrevisors adgang til at kræve regnskabsmateriale forelagt til gennemgang. Indenrigsministerens adgang til at kræve regnskabsmateriale forelagt til gennemgang er – som hidtil efter lovforslaget – alene reguleret i bestemmelsen i § 7 a, stk. 3. Indenrigsministeren får således ikke adgang til det regnskabsmateriale, som rigsrevisor i medfør af den foreslåede bestemmelse vil få adgang til.

Rigsrevisors opgave ved gennemgangen af regnskaber m.v. for statstilskud er efter rigsrevisorlovens § 6, stk. 1, at påse, at regnskabet er un-

dergivet betryggende revision, at vilkårene for tilskud m.v. er opfyldt, at midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser, og at der i øvrigt er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne. Opgaven i relation til partistøtte foreslås begrænset til at omfatte, at betingelserne for tilskud i henhold til partistøtteleven er opfyldt, og at tilskuddet er anvendt i overensstemmelse med partistøtteleven.

I bestemmelsens 2. pkt. fastslås bl.a., at indenrigsministeren ikke som anført i rigsrevisorlovens § 16, § 17, stk. 3, og § 18, stk. 2, vil skulle forholde sig til rigsrevisors og statsrevisorernes bemærkninger vedrørende anvendelsen af de ydede tilskud, som gennemgangen af regnskabsmateriale måtte give anledning til. Indenrigsministeren skal således ikke efter rigsrevisorlovens § 16 besvare rigsrevisors bemærkninger, som ministeren i medfør af rigsrevisorlovens § 15 har

modtaget underretning om. Rigsrevisor skal endvidere ikke efter rigsrevisorlovens § 17, stk. 3, forelægge rigsrevisors beretning for indenrigsministeren. Det forudsættes dog, at rigsrevisor fremsender beretningen til indenrigsministeren. Indenrigsministeren skal desuden ikke efter rigsrevisorlovens § 18, stk. 2, over for statsrevisorerne afgive en redegørelse i anledning af statsrevisorernes beretning, som statsrevisorerne har fremsendt til ministeren i medfør af rigsrevisorlovens § 18, stk. 1.

Konsekvensen af den foreslåede ændring er, at en tilskudsmodtager direkte skal høres af Rigsrevisionen og derfor skal svare på de eventuelle bemærkninger, som Rigsrevisionen har fremsat om tilskudsanvendelsen, jf. indenrigsministerens svar på spørgsmål nr. 6, som er optrykt som bilag til betænkningen.

Ivar Hansen (V) fmd. Ole Løvig Simonsen (S) nfmd. Henning Grove (KF) Margrete Auken (SF)

Poul Nødgaard (DF) Jytte Andersen (S) Per Kaalund (S) Jan Petersen (S) Helge Mortensen (S)

Dorte Bennedsen (S) Jes Lunde (SF) Arne Melchior (CD) Jette Gottlieb (EL)

Elisabeth Arnold (RV) Anders Fogh Rasmussen (V) Birthe Rønn Hornbech (V)

Christian Mejdahl (V) Bendt Bendtsen (KF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Kirsten Jacobsen (UP)

Jann Sjursen (KRF)

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 170 og L 171

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar m.v. overført fra alm. del. vedrørende ændring af lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v.
2	Høringssvar m.v. overført fra alm. del. vedrørende ændring af lov om private bidrag til politiske partier m.v.
3	Spm. 1 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 2 om underskud, tilskud, til indenrigsministeren Spm. 3 om partiforening, strafansvar, til indenrigsministeren
4	Plan over behandlingen af L 170 og L 171
5	Svar på spm. 1 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 2 om underskud, tilskud, fra indenrigsministeren Svar på spm. 3 om partiforening, strafansvar, fra indenrigsministeren
6	1. udkast til betænkning
7	Spm. 4 om overførelse af underskud eller ubrugte tilskud
8	Spm. 5 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 6 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 7 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 8 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 9 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren Spm. 10 om Rigsrevisionen, til indenrigsministeren
9	Svar på spm. 4 om overførelse af underskud eller ubrugte tilskud, fra indenrigsministeren
10	2. udkast til betænkning
11	Svar på spm. 5 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 6 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 7 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 8 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 9 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren Svar på spm. 10 om Rigsrevisionen, fra indenrigsministeren
12	3. udkast til betænkning

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes svar herpå

Optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 5:

Ministeren bedes oplyse, om der i lovgivningen findes eksempler – og i givet fald hvilke – på, at Rigsrevisionen har adgang efter reglerne i rigsrevisorlovens §§ 4 og 6 til kontrol af offentlige støttemidlers beregning og/eller anvendelse, uden at den myndighed, der foretager udbetalingen, og på hvis konti tilskudsbevillingen er optaget på finansloven, har en tilsvarende adgang til kontrol. Er dette f.eks. tilfældet med Domstolsstyrelsen, og på hvilket grundlag finder det i givet fald sted?

Svar:

Rigsrevisionen har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende over for Indenrigsministeriet:

»Der findes ikke i lovgivningen på tilskudsområdet eksempler på, at Rigsrevisionen har adgang efter reglerne i rigsrevisorlovens §§ 4 og 6 til kontrol af offentlige støttemidlers beregning og/eller anvendelse, uden at den myndighed, der foretager udbetalingen, og på hvis konti tilskudsbevillingen er optaget på finansloven, har en tilsvarende adgang til kontrol.

For Domstolsstyrelsen gælder en særlig ordning. Domstolsstyrelsens bevilling er en driftsbevilling under Justitsministeriet, og revisionen sker derfor efter reglen i rigsrevisorlovens § 2, stk. 1, nr. 1 (statens regnskaber). Rigsrevisionen har således revisionskompetencen uden nogen form for begrænsninger. Ministeren, som principielt har adgang til at modtage det budget- og regnskabsmateriale fra Domstolsstyrelsen, som ministeren har behov for, har derimod ingen instruktionsbeføjelse over for Domstolsstyrelsen. Det er Domstolsstyrelsens bestyrelse, der skal sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af domstolene, og som skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf. Såfremt rigsrevisor i en beretning fremsætter væsentlige kritiske bemærkninger om revisionsspørgsmål og statsrevisorerne tiltræder disse bemærkninger, kan ju-

stitsministeren dog pålægge Domstolsstyrelsen at iværksætte de foranstaltninger, som statsrevisorerne og justitsministeren er enige om. Såfremt bestyrelsen ikke efterkommer et pålæg vedrørende sådanne foranstaltninger, kan justitsministeren afsætte den samlede bestyrelse.

Som det fremgår, er formålet med ordningen for Domstolsstyrelsen at opnå styrelsens uafhængighed af ministeren. Partistøtteordningen har tilsvarende til formål at sikre partiernes uafhængighed af statsmagten (ministeren).«

Spørgsmål nr. 6:

Ministeren bedes oplyse, hvilke problemer et evt. ændringsforslag til L 170 – om, at Rigsrevisionen skal kunne gennemgå regnskabsmateriale for statsstøtte i henhold til partistøtteleven på samme måde og med samme adgang til regnskabsmateriale, som Rigsrevisionen kan ved regnskaber for andre statstilskud – vil kunne medføre, hvis indenrigsministeren ikke får en tilsvarende adgang.

Svar:

Rigsrevisionen har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende over for Indenrigsministeriet:

»Ministeren vil som følge af de i partistøtteleven fastsatte begrænsede beføjelser til at undersøge, om tilskudsbetingelserne er opfyldt, kun have en begrænset tilsynsforpligtelse og dermed et begrænset ansvar for ministeriets tilskudsforvaltning på dette område.

Generelt er det vurderingen, at ordningen ikke vil give problemer, men for god ordens skyld bør det anføres i lovbemærkningerne, at tilskudsmodtager direkte skal høres og derfor vil skulle svare på de eventuelle bemærkninger, Rigsrevisionen har fremsat om tilskudsanvendelsen, før en sag forelægges med henblik på høring af ministeriet.

Der kan i forbindelse med Rigsrevisionens gennemgang af regnskabsmateriale principielt opstå et problem, hvis tilskudsmodtager ikke

fuldt ud kan imødekomme Rigsrevisionens bemærkninger. I disse tilfælde vil ministeren ved forelæggelsen af revisionssagen næppe have mulighed for at fremkomme med bemærkninger som følge af sin begrænsede tilsynsforpligtelse.«

Indenrigsministeriet skal – som ligeledes anført i besvarelsen den 24. april 2001 (L 170/L 171 – bilag 5) af spørgsmål nr. 1 – supplerende bemærke, at såfremt Rigsrevisionen ved en ændring af partistøtteleven får den foreslåede adgang til at indkræve og gennemgå regnskabsmateriale m.v., som Indenrigsministeriet ikke vil have adgang til, vil det i partistøtteleven skulle gøres klart, at indenrigsministeren ikke – som anført i rigsrevisorlovens bestemmelser – over for statsrevisorerne vil skulle forholde sig til eventuelle bemærkninger fra Rigsrevisionen vedrørende anvendelsen af de ydede tilskud.

Indenrigsministeriet skal endvidere bemærke, at eventuelle bemærkninger fra Rigsrevisionen vedrørende anvendelsen af de ydede tilskud vil kunne få virkning for Indenrigsministeriets administration af partistøtteordningen, herunder i forbindelse med eventuelle spørgsmål om rigtigheden af de efter lovforslaget krævede erklæringer om mindst afholdte og påregnede udgifter til politisk arbejde her i landet og i forbindelse med størrelsen af tilskud for følgende år, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, for så vidt angår § 7 a.

Spørgsmål nr. 7:

Ministeren bedes nærmere redegøre for, i hvilket omfang Rigsrevisionen og dermed også ministeren vil få indsigt i partiernes regnskaber, herunder bilag m.v., hvis Rigsrevisionens ønske om indsigt, jf. bemærkningerne til lovforslaget, imødekommes.

Svar:

Rigsrevisionen har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende over for Indenrigsministeriet:

»Såfremt der i lovforslaget sker den foreslåede ændring, hvorefter Rigsrevisionen, men ikke indenrigsministeren, jf. spørgsmål 6, får adgang til alt regnskabsmateriale mv. vedrørende anvendelsen af statstilskuddet, som efter rigsrevisors skøn er af betydning for gennemgangen, får ministeren netop ikke yderligere adgang til regn-

skabsmateriale mv. end det, der fremgår af lov-bemærkningerne.

Det bemærkes, at adgangen til regnskabsmateriale mv. alene omfatter de dokumenter mv., som vedrører beregningen og anvendelsen af statstilskuddet. Der er således ikke tale om en adgang til oplysninger om andre regnskabsposter i partiernes regnskaber.«

Spørgsmål nr. 8:

Ministeren bedes oplyse, hvor man i lovgivningen kan finde eksempler på, at der i forbindelse med Rigsrevisionens revision sondres mellem kontrol af offentlig støtte og et organs egne midler i øvrigt, og hvorledes en sådan adskillelse i praksis kan gennemføres. Gennemføres der f.eks. en sådan adskillelse i forbindelse med arbejdsløshedskassernes administration af dagpenge?

Svar:

Rigsrevisionen har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende over for Indenrigsministeriet:

»Som det fremgår af den afsluttende bemærkning i besvarelsen af spørgsmål 7, vil Rigsrevisionens gennemgang vedrøre anvendelsen af statstilskuddet. Det regnskabsmateriale, Rigsrevisionen skal modtage, omfatter alene udgifter, som er afholdt i overensstemmelse med støtteformålet, og som mindst svarer til statsstøtten. Øvrige udgiftsposter er ikke omfattet af Rigsrevisionens gennemgang.

Det er en almindelig situation, som fx også for arbejdsløshedskasserne, at tilskudsmodtager ud over statstilskuddet også har andre indtægter og udgifter. Rigsrevisionen gennemgår i disse tilfælde alene regnskabsmateriale mv. vedrørende statstilskuddet. Revisionen har i disse tilfælde ikke voldt Rigsrevisionen problemer.«

Spørgsmål nr. 9:

Ministeren bedes oplyse, om og i givet fald hvorledes et evt. ændringsforslag om udvidet adgang for Rigsrevisionen til regnskabsmateriale vedrørende modtaget partistøtte kan gennemføres i praksis, således at det sikres, at der kun foretages revision i forhold til anvendelsen af partistøttemidlerne og ikke af partiets egne midler.

Svar:

Rigsrevisionen har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende over for Indenrigsministeriet:

»Der henvises til besvarelserne ad spørgsmål 7 og 8, hvoraf det fremgår, at det alene er regnskabsmateriale vedrørende statstilskuddets beregning og anvendelse, der er målet for regn-

skabsgennemgangen. En fuldstændig sikring af, at der ikke indhentes regnskabsmateriale mv. vedrørende partiernes øvrige regnskabsposter, kan tilvejebringes ved, at tilskudsmodtager udarbejder et særskilt regnskab for anvendelsen af de statslige tilskudsmidler med tilhørende regnskabsmateriale mv.«